

TIPS OSS: VIKEN@MDG.NO

**FOR MENNESKER
OG MILJØ** miljøpartiet
de grønne

Grønne Tider

EN VALGKAMPAVIS AV **LILLESTRØM MILJØPARTIET DE GRØNNE** LOKALVALGET 2019

SIDE 14 & 15

GRØNN UNGDOM

Hvilken side av historien vil du være på?

SIDE 8

FOR MENNESKER OG MILJØ

Miljøpartiet De Grønnes mål er et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Økonomien skal underordnes sunne økologiske prinsipper og fremme fred og rettferdighet, både lokalt og globalt.

Livskraftige lokalsamfunn, i hovedsak basert på lokale ressurser er en forutsetning for å nå målet. Vår politikk er basert på tre grunnleggende solidaritetsprinsipper:

Solidaritet med andre mennesker, solidaritet med framtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur.

NATUR

Ja til bevaring av nærnatur

SIDE 3

LANDBRUK

Vern matjorda

Ja til mangfold i naturen

REKO-ringen

Enklere liv med grønn transport

Utfordringene som kommer

Ta vare på insektene

Grønne Tider

UTGITT AV:
MILJØPARTIET DE GRØNNE
LILLESTRØM

DESIGN/LAYOUT:
MARYAN SYVERSEN
& DAVID HØSTAKER

ILLUSTRASJONER:
MDG

FOTO:
MDG, MONA VESTLI, ELINE
STANGELAND, KRISTIN ANTUN,
BRIAN WENNBERG OG
JOSTEIN MYHRE

REDAKSJONSKOMITÉ:
MONA VESTLI, BIRGITTE
STERUD OG MAGNUS THUN

FINANSIERING:
OFFENTLIG PARTISTØTTE
OG MEDLEMSKONTIGENT

EPOST:
VIKEN@MDG.NO OG
LILLESTRØM@MDG.NO

WEB:
WWW.MDG.NO/VIKEN

FACEBOOK:
FACEBOOK.COM/VIKENMDG
OG FACEBOOK.COM/
LILLESTRØMMDG

LOKALE KANDIDATER:
1. ELINE STANGELAND
2. GABRIEL KIELLAND
3. ANNE-SOFIE OWER
MARKANT

BIDRA:
DU KAN STØTTE PARTIET PÅ
VIPPS. NUMMERET ER 13124.

ØNSKER DU Å BLI MEDLEM?
Fyll ut skjemaet på WWW.
MDG.NO/BLI_MEDLEM

Har du skilt som sier «Nei
takk til uadressert reklame»
og har fått avisa allikevel?
Det er i følge regelverket.

Valgbrosjyrer defineres
som samfunnsinformasjon
og skal kunne nås alle
innbyggere. Vi håper
du setter deg grundig
inn i hva alle partier
mener før du bestemmer
deg for hvem som skal
representere deg på
Stortinget de neste fire
årene.

TRYKK:
AGDERPOSTEN

LEDER:

FOR KLIMAET
OG FOLKEHELSE

FOTO: MONA VESTLI

FINE TUROPPLVELESER

Foruten transport fra A til B, gir sykling også fine turopplevelser.

Vi vil jobbe for å gjøre Lillestrøm kommune grønnere, mer bærekraftig og til et godt sted å bo for våre innbyggere. Våre viktigste saker er klima, jordvern, vern av biologisk mangfold, trygge oppvekstvilkår for barn og unge, og folkehelse.

Alt dette må sees i sammenheng. Vi vil ha et kommunalt klimabudsjett som styrer mot klimanøytralitet. Helt avgjørende er det da med mer langsiktig planlegging av arealbruk, infrastruktur og vekstpolitikk. Vi har nullvisjon for nedbygging av matjord og verneverdig natur. Byen og tettstedene må utvikles i mer menneskevennlig retning. Heller enn mer bil og asfalt, vil vi ha bilfrie soner, kollektivfelt og mer innslag av grønne tak og insektvennlig beplantning. Av hensyn til innbyggerne og naturverdiene i kommunen, er MDG opptatt av å ha en mer moderat vekst framfor å delta i vekstkappløpet kommunene i mellom. Vern må stå sterkere også i sentrale strøk for å sikre uerstattelige naturverdier, grønne lunger og nær adkomst til natur og rekreasjon for flest mulig.

Vi vil jobbe for en enda bedre og mer framtidsretta skole; mer fysisk aktivitet, friluftsliv og undervisning i skolehager. I storkommunen vil vi at nærskoler, og nærbarnehager skal bestå og at vi beholder et mest mulig desentralisert tjenestetilbud. Det er viktig at nye beslutningstakere lærer av feil som er begått, samtidig som det rettes fokus mot opprydning av gamle synder. Rammede innbyggere i Brånåsdalen må kjøpes ut, og nye boliger må ikke etableres på, eller ved, deponier eller forurenset grunn uten at det først er ryddet skikkelig opp. Gummigranulat på kunstgressbaner må fases ut og erstattes. Og sist, men ikke minst; Lillestrøm MDG vil jobbe for at Lillestrøm skal gjenerobre tronen som Norges sykkelby nr 1! For klimaet og folkehelse!

DERFOR BØR INNBYGGERNE I LILLESTRØM KOMMUNE
STEMME PÅ MDG

Fordi vi garanterer at vi alltid vil sette klima og miljø først, av hensyn til menneskene og vårt eget livsgrunnlag. Det dreier seg om solidaritet med andre mennesker, solidaritet med framtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur. Gir du en stemme til MDG gir du også en stemme til de stemmeløse; barna, naturen, dyra og framtidige generasjoner.

TRYGGE OPPVEKSTVILKÅR

Livskvalitet og trygge oppvekstvilkår i grønne omgivelser rager høyt blant våre prioriteringer.

VERN MATJORDA

FOTO: ELINE STANGELAND

FOKUS PÅ MATSIKKERHET:

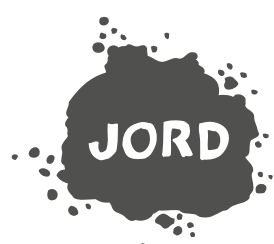
Romerike er Norges kornkammer.

Lillestrøm MDG har nullvisjon for nedbygging av matjord.

DET BETYR at vi sier nei til dispensasjon fra jordloven dersom ikke samfunnsnyttien ved prosjektet er særlig stor, som ved bygging av gang/sykkelvei.

Å erstatte én næring, landbruk, med en annen næring, eller boliger, er etter vår mening absurd. Å fortsette å bygge ned den gode matjorda vi har på Romerike, er å gamble med matsikkerheten til barn og barnebarn. Enda en betongkloss kan ikke brødfø oss i

framtida. Kun 3% av Norges areal er dyrka mark, og kun 1% av det igjen, egner seg til korn. Selvforsyningsgraden vår er allerede kritisk lav (under 40%).

Tørkesommeren 2018 viste at klimaendringer vil gjøre matproduksjon vanskeligere. Andre steder i verden er krisen allerede langt større. Det tar tusenvis av år å etablere godt jordsmonn for dyrking av mat. Mange steder er

uegnet. Jordflytting kan være et avbøtende tiltak når det ikke er andre muligheter. For nye boliger og næringer finnes det alltid andre muligheter enn å ta matjord.

Kommunepolitikerne er arealmyndighet og bestemmer hvordan kommunen skal disponere arealene sine. Da er det viktig at de er sitt ansvar bevisst, og at de setter solidaritet med de som skal leve etter oss. MDG garanterer at vi vil si nei til all om-disponering av matjord til bolig eller næring.

FOTO: MONA VESTLI

SPENNENDE SMAKER:

Gule bringebær med smak av aprikos.

FOTO: KRISTIN ANTUN

JA TIL RAVINER OG NATURMANGFOLD

MDG ARBEIDER HARDT MED RAVINEVERN:

Eline Stangeland redder raviner.

Lillestrøm MDG vil jobbe for at det skal lages en ravineplan som innebefatter de verdifulle ravine-landskapene i hele den nye stor-kommunen.

Vi vil også at den utvides til en egen kommunedelplan for naturmangfold.

Raviner er daler med bratte sider, dannet i gammel havbunn av rennende vann i leirområder. De var en svært vanlig landskapsform på Romerike, hvor det ble avsatt store mengder leire under marin grense i slutfasen av siste istid. De seneste tiårene har de imidlertid blitt gjenstand for massiv nedbygging og bakkeplanering slik at store deler av de opprinnelige ravinelandskapene er ødelagt. Det er så få igjen, at raviner som landskapsform i dag er rødlistet. I tillegg til at

landskapsformen er truet, har ravinene spesielle fukt- og temperaturforhold som gjør at de ofte har særlig høyt artsmangfold. Det lever arter her som ikke lever andre steder, og mange av dem er rødlistet. Og det er så enkelt, og så skremmende, at fjerner man leveområdene til disse artene, fjerner man på sikt også artene. Tap av artsmangfold er en av vår tids største trusler, og kritisk for oss mennesker.

MDGs sittende representanter har arbeidet hardt med ravinevern i inneværende periode. Vi har flere ganger foreslått at det skal utarbeides verne- og forvaltings-

planer. I enkeltsaker hvor raviner av høyeste verneverdi (nasjonal verdi) har vært involvert, har vi talt ravinenes sak gang på gang. I Sørums har vårt arbeid gitt resultater og vi har bidratt til at bygging i to store og verdifulle raviner har blitt stoppet.

I saken om Børkehagan ved E6 (2016) fikk MDGs Eline Stangeland snudd kommunestyret til å si nei til at Sørums kommune skulle anke innsigelsen fra fylkesmannen. Dette var en stor seier, og ravinen med A-verdi har fått ligge i fred siden.

I saken om utvidelse av Frogner Næringspark var det snakk om gjenfylling av en over 300 dekar stor ravine som også var blant Sørums mest verdifulle. Etter en lang prosess satte i 2018 til slutt departementet foten ned for denne miljøkatastrofen. Det viste at MDG hadde hatt rett hele veien, og at kampen ikke hadde vært forgjeves.

FOTO: KRISTIN ANTUN

BEFARING PÅ SØRUMS MEST VERDIFULLE RAVINE:

Eline på befaring med Rasmus Hansson i 2017, i det området Frogner Næringspark ville bygge ut.

Lillestrøm MDG vil i tillegg jobbe for at det skal utarbeides en egen kommunedelplan for naturmangfold, og vil foreslå dette så snart planstrategien skal behandles i Lillestrøm kommune. Naturmangfoldsplanen skal være en plan for ivaretagelse av naturmangfold, naturtyper og landskapsformer, herunder raviner. Det viktige med å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold er at den går lengre enn å bare gi oss en beskrivende kartlegging. Planen skal være en veileder for

hvordan naturmangfold skal forvaltes videre, slik at verdifull natur blir ivaretatt for framtiden.

Det finnes kommunedelplaner for så mye forskjellig. Vi i Lillestrøm MDG mener at den stemmeløse og verdifulle naturen ikke er noe mindre viktig. Det er det biologiske mangfoldet som vil sikre en fortsatt fungerende økologisk balanse og livsgrunnlaget for de menneskene som kommer etter oss.

FOTO: MONA VESTLI

TA VARE PÅ INSEKTENE

SVALESTJERTLARVEN:

Larven til svalestjert, Norges største sommerfugl, beiter på store skjermplanter. Bildet er tatt i Fet, i et område truet av nedbygging.

Rapporten fra FNs naturpanel fortalte oss at mellom en halv og én million arter er utrydningstruet.

Deriblant en tredjedel av alle insektarter. Her til lands gjelder det 1163 insektarter, hvorav tilstanden er kritisk for 92 av artene. En masseutryddelse av insekter og planter er en direkte trussel mot alle oss som lever på jorden. Da haster det med å ta de rette grepene.

Insektene er naturens tannhjul. De er mat for dyr og fugler, som igjen er mat for mennesker. De pollinerer og bestøver frukttrærne våre. Uten insekter, ingen epler. Forsviner insektene, forsvinner til slutt menneskene. Så enkelt,

så skremmende. Blant årsakene til utviklingen vi nå ser er klimaendringer, arealbruksendringer og sprøytemidler.

Politikerne har et særlig ansvar lokalt hvor vi har arealmyndighet, og Lillestrøm Miljøpartiet De Grønne har en rekke forslag til tiltak som vil gjøre forskjell. Her er ti konkrete tiltak vi vil jobbe for i nye Lillestrøm kommune:

1. Prioritere flere grøntområder i Lillestrøm. Mindre asfalt, mer natur. Mangel på leveområder er den viktigste årsaken til

insektdøden. Det kan være slåtteenger, men også åpne områder med sand og grus. De fleste villbier bygger i sand, og i råtnende trestokker.

2. Stille krav om grønne tak med insektvennlige planter på kommunale bygg og andre nye, store næringsbygg.

3. Etablere blomsterenger i stedet for livløse plener, slik det for eksempel er gjort utenfor Slottet i Oslo. Blomstermeny.no har oversikt over hvilke planter som er bra for pollinerende insekter.

4. Motvirke bruk av sprøytemidler, også utenfor kommunens eiendom. Sprøytemidler dreper liv og insekter.

5. Kreve at all ny beplantning i kommunal

regi skal være humle- og insektvennlig.

6. Motivere privatpersoner, bønder og grunneiere til å ta vare på biologisk mangfold og til å ha insektvennlige planter på privat grunn.

7. Plante enda flere frukttrær, bærbusker og andre nyttevekster som insektene kan pollinere.

8. La naturen være villere. Alt må ikke parkifiseres og friseres. Insektene trives bedre med naturlig habitat. Det er spesielt viktig å ta vare på kantsoner som fristeder for insektene.

9. Vente med kantslått og klippe kommunale plener sjeldnere. La humlevennlige blomster i plenen, som kløver, få stå til de visner.

10. Bli en insektvennlig kommune, og bli et forbilde for andre ved å gjennomføre punktene over. Utryddelsen av insekter må stoppes, og Lillestrøm MDG er klare for å brette opp ermene og gjøre det vi kan. Vårt håp er at vi får både de andre partiene og privatpersoner med oss på mobiliseringen!

FOTO: MONA VESTLI

VAKKER:

Admiral på høstasters.

ORDFØRER OG VARAORDFØRER FRA MDG

FOTO: MONA VESTLI

VIL JOBBE FOR ET LOKALSAMFUNN MED FRISK LUFT OG BEDRE LIVSKVALITET:

Eline Stangeland og Gabriel Kielland er øverst på lista for Lillestrøm MDG.

Ordfører kandidat for Lillestrøm MDG er Eline Stangeland, 42 år og bosatt ved Sørumsand. Eline kommer opprinnelig fra Lillestrøm og er utdannet sosioantropolog.

I inneværende periode har Eline sittet i kommunestyret og Utvalg for miljø og samfunnsutvikling i Sørumsand. Politisk har hun jobbet mest med arealplan-saker: vern av raviner og matjord, klima- og energiplan og skole.

Hjertesaker er naturvern, klima, friluftsliv, folkehelse og barn/unge. Eline er opptatt av å se sammenhengen mellom natur og klima,

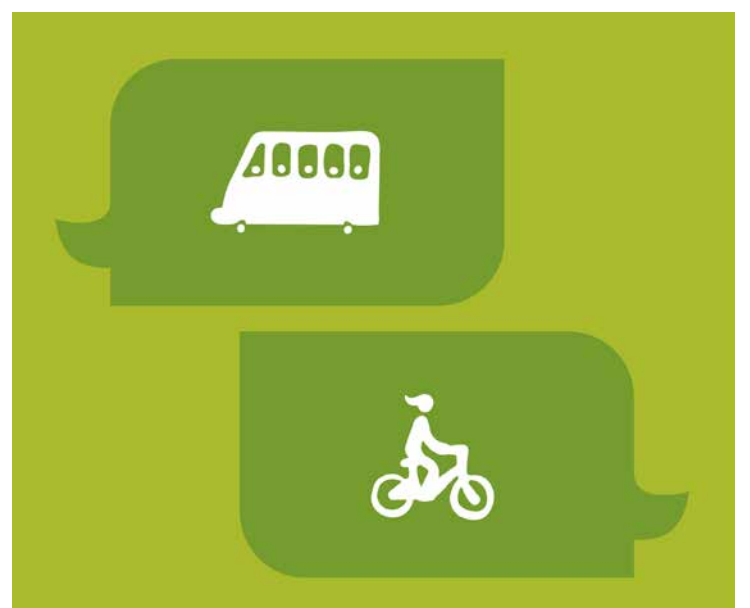
til innbyggernes beste – både nåværende og framtidige.

På 2. plass er Gabriel Kielland bosatt på Fetsund, senioringeniør ved Meteorologisk institutt.

Den viktigste saken i ny storkommune er å få ned biltrafikken og finne nye, praktiske løsninger på klimakrisen. Vi må tørre å satse langsiktig. Forskning og erfaring viser at mere vei bare fører til flere biler, og like lange køer. Vi må prioritere hyppigere avganger på jernbanen og gi plass på

veien til flere busser. Vi må satse på en grønn framtid der man ser

naturen som omgir oss uten å tenke at «dette må vi bruke opp». Et lokalsamfunn med frisk luft, bedre livskvalitet, en levende natur og et levende kulturliv både i by og grend – det er min

drøm for Lillestrøm, og det skal jeg jobbe for i kommunestyret.

FOTO: BRIAN WENBERG

SYKLING gir også fine turopplevelser.

For å oppfylle Klimaloven som ble vedtatt i Norge i 2018, må klimagassutslippene reduseres 40% innen 2030, i forhold til referanseåret 1990.

Lillestrøm MDG ønsker å være mer ambisiøs, og har som mål å kutte 30% innen 2023. Hvordan skal vi få til dette?

Kloden blir stadig varmere på grunn av økte mengder klimagasser i atmosfæren. Det gir mer ekstremvær og katastrofer. Klimagassutslipp skjer når vi bruker fossilt brennstoff (olje, gass og kull) når vi kjører bil og fly i persontransport, og ved transport av varer.

Det er her det er mest å hente. Som privatpersoner kan vi fly mindre, eller kutte det helt ut. «Flyskam» og «togpride» er dagens nyord som viser at holdningsendringer er på gang. Vi kan bruke det vi har, reparere, kjøpe mindre, bytte, kjøpe brukt. Som politisk parti er MDG opptatt av å legge til rette for alt dette. Det skal være enkelt, smart og rimelig å velge den miljøvennlige løsningen.

MDG vil legge til rette for at det skal lønne seg å sykle og gå, og kjøre kollektivt. Samtidig er det et folkehelseproblem at mange mennesker beveger seg for lite. Ikke bare er det bra for klimaet å sykle og gå i stedet for å kjøre, vi blir sunne og glade

av det også. MDG vil jobbe for at Lillestrøm kommune snarest mulig skal utarbeide en grøn mobilitetsplan som omfatter alle former for transport som ikke er basert på fossilt drivstoff. Vi vil jobbe for at Lillestrøm igjen skal bli Norges sykkelhovedstad.

sykkel

Andre tiltak er å etablere et prøveprosjekt for el-minibusser for å mate til kollektivknutepunktene. Vi vil styrke kollektivtransporten, gi støtte til kjøp av transportsykkel til småbarnsfamilier og støtte til kjøp av el-sykler. Vi vil etablere nye og forbedre eksisterende sykkelhotell ved kollektivknutepunktene. Kommunale

arbeidsplasser skal være sykkelvennlige, ha sykkelparkering, ladeinfrastruktur til el-sykler, og garderobe/dusjanlegg.

MDG vil jobbe for at virksomheten til Lillestrøm kommune blir klimanøytral ved alle tiltak, prosjekter, utbygginger og areal-disponeringer som det skal fattes vedtak om.

«Den mest miljøvennlige kvadratmeteren er den vi ikke bygger» så vi må forsøke å unngå nybygg, men heller restaurere og transformere eksisterende bygg og bygde arealer.

Om vi MÅ bygge nytt, så må skoler, barnehager, idrettsanlegg og annet etableres som plussus. Det vil si

at de produserer mer energi enn de bruker. Ja, det er faktisk mulig! Utbyggere må utnytte takflater enten gjennom grønne tak eller solceller. Vi må også kreve fossilfri anleggs- og virksomhet for alle kommunale anlegg. Videre vil vi ha led-lys og sensorteknologi til gatelys og belysning av kommunale bygg, og vi vil opprette et energirådgivingskontor.

FOTO: MONA VESTI

SYKKELPARKERING i København

Bevaring av nærnatur for flest mulig er en hjertesak for Lillestrøm MDG. Vi frykter at terskelen for å komme seg ut på tur blir større dersom stadig Flere må sette seg i bilen for å komme seg dit.

God politikk for friluftsliv er viktig. Naturområder må vernes på grunn av naturens egenverdi, men også ut fra et folkehelseperspektiv. I dagens stadig mer stillesittende samfunn er det å ferdes ute i naturen en kilde til fysisk aktivitet, rekreasjon og opplevelser. Gjennom friluftsliv fremmes dessuten nærhet og forståelsen for menneskets avhengighet av naturen, og nødvendigheten av en bærekraftig utvikling.

I tillegg til å grunnlovsfeste allemannsretten ønsker vi å verne om prinsippet om at ferdsel i utmark skal være gratis. Nasjonalt vil vi innføre en nærnaturlov for å varig verne områder for friluftsliv og natur-opplevelser der folk bor. Friluftslivet må være lett tilgjengelig, for så mange som mulig. Vi vil legge til rette for økt bruk

FOTO: BRIAN WENNING

KORTREISTE NATUROPPLEVELSER

av naturen i offentlige institusjoner som skoler og omsorgssentre, ved å gjøre uteområder egnet for aktivitet og naturopplevelser.

Det er viktig å bevare hundremetersskoger i nærheten av skoler, barnehager og bo-områder. Vi ønsker at det skal etableres skolehager, og er positive til å innføre 1 times fysisk aktivitet hver dag på skolen og at

elever på barnetrinnene skal ha uteskole minst 1 dag i uka. Videre vil vi jobbe for å øke barn og unges kunnskap om natur og friluftsliv ved å forsterke ute- og friluftslivsundervisningen i skolen.

Et hovedmål med grønn friluftspolitik er å ta vare på naturmangfoldet slik at det kan gi natur-opplevelser og glede til dagens og framtidige

generasjoner. Økt satsning og god tilgang på natur og friluftsliv fremmer dessuten helse og livskvalitet for den enkelte og styrker folkehelsen. For deg som er glad i friluftsliv er Miljøpartiet De Grønne et godt valg 9. september!

FOTO: ELINE STANGELAND

Naturen gir oss livskvalitet.

MDG ERKLÆRER KLIMAKRISE

MORGENDAGEN

Titusenvis av barn og ungdom har streiket for klimaet. De har streiket for sin egen framtid fordi vi som er voksne i dag ikke har gjort jobben vår.

I periode etter periode har de ulike flertalls-konstellasjonene svikta. Norges utslipp har økt fra 1990 til i dag.

I følge FNs klimapanel har vi bare 10 år på oss til å halvere utslippene for å unngå de mest katastrofale

konsekvensene. Vi er ikke i rute, verken lokalt, regionalt eller nasjonalt. Barn og ungdom er redde for framtida si. Ingenting bør gjøre oss mer bekymra og mer villige til å gjøre noe. Vi trenger ikke flere toppmøter og utredninger, vi trenger handling.

Miljøpartiet De Grønne i Sørumsdal, Skedsmo og Fet har tatt initiativ til å fremme en sak for fellesnemda om at våre tre kommuner, snart nye Lillestrøm kommune, skal erklære klimakrise: - Klimahensyn må veie tyngre enn tidligere, og fra nå av være

gjennomgripende for alle politikkområder. Alle framtidige vedtak knyttet til budsjett, kommuneplaner og andre større saker skal legges målet om å holde den globale oppvarmingen under maksimum 1,5 grader til grunn.

HELSEUTFORDRINGER

I ÅRENE SOM KOMMER

TRIVSEL OG
BEDRE HELSE

FOTO: BRIAN WENIBERG

AKTIV FRITID:

Ute på botanisering.

Forebygging er Miljøpartiet De Grønnes viktigste mål i helsepolitikken.

De ansatte skal ha godt arbeidsmiljø og høres så langt det er mulig. Trivsel bedrer helse og motvirker utbrenthet. Ansatte som føler at de blir ivaretatt, klarer tøffe oppgaver i stressede situasjoner. God bemanning og tilrettelegging av arbeidsplassen bidrar også.

Retten til egen bolig er viktig dersom det er ønsket og det er medisinsk forsvarlig. Tilrettelegging for personer med hjelpebehov for å få et verdig liv uansett alder og funksjonsgrad, skal

etterstrebes. Ville du godtatt at ditt barn eller dine foreldre tvangsflyttes til institusjoner eller på et aldershjem? Derfor er det viktig å lage gode ordninger som er tilpasset alder, interesser og evner. Større valgfrihet ved BPA – brukerstyrt personlig assistanse – er viktig for å oppnå dette.

Personale med helsefaglig bakgrunn bør inn i skolen. Det skal jobbes aktivt for samordning av tjenester.

For en del eldre betyr dette at de kan bo hjemme lengre. Dette vil dessuten koste mindre enn institusjonsplass. Plasser på institusjon bør forbeholdes personer som

er i en situasjon hvor det er medisinsk uforsvarlig å bo hjemme.

KOORDINATOR KAN GJØRE UNDERVERKER FOR EN FAMILIE

En god koordinator som tar vare på innbyggernes behov, skal ha som mål å få best mulig tilbud ut til de som trenger det. Med

god bredde i tjenesten kan de samkjøre hjelp der det er nødvendig. Det må jobbes mot felles mål og livskvalitet i alle livets faser uansett funksjonsevne, livssituasjon, psykisk helse eller rusproblematikk.

En koordinator vil ha full

oversikt over hvilke tilbud og muligheter som finnes, og kan gi råd og hjelp om hva som er formålstjenlig. Dette vil være et positivt innslag som gjør livet for de fleste mye lettere. Det hindrer utslitte pårørende og nedbrutte familier.

AKTIV FRITID

Funksjonshemming eller alder skal ikke være til hinder for en aktiv fritid. Kommunen skal benytte de støtteordningene som finnes både via fylke og stat for å muliggjøre fritidsaktiviteter for alle.

Lillestrøm MDG skal bidra og støtte opp om de frivillige organisasjonene som gir slike tilbud. Det gir en god bredde samtidig som man integrerer folk

med forskjellig bakgrunn i et aktivt foreningsliv. Det å få tilpasset tjenestene til den enkelte person eller den enkelte familie. Vi har tro på at alle personer er ressurser uansett livssituasjon og funksjonsevne og at alle mennesker har samme verdi.

LEGETJENESTE I KOMMUNEN

En god legetjeneste er viktig for alle kommunens innbyggere. Det er viktig å ha fokus på tilgjengelighet og lokalisering i forbindelse med ny storkommune. Vi ønsker at fastlegeordninger styrkes og lokale legevaksordninger opprettholdes, slik at kommunens innbyggere får et tilbud som gjør at alle føler trygghet i hverdagen.

EN VARSLET MILJØKATASTROFE

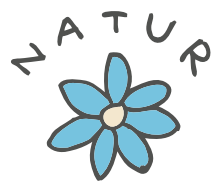
Et overveldende flertall i Skedsmo kommunestyre har besluttet å trosse fylkesmannens alvorlige innsigelser og sende prosjektet Strandveien i Lillestrøm til mekling.

Lillestrøm MDG mener det er gå med vidåpne øyne inn i en miljøkatastrofe.

Vi ser retorikken stadig vekke nå for tiden; naturen skal ofres i klimaets navn. Eksempelene både nasjonalt og lokalt er mange, og triste. I nord har vi Repparfjorden, hvor man «må» bruke fjorden som søppeldynge for å utvinne kobber. i Lillestrøm har man boligprosjektet Strandveien, hvor man «må» fylle ut Nitelva

for å spare matjord og småhusbebyggelse.

I Sørumsund har det vært opptil flere saker hvor vi «må» fylle igjen ravinedaler av nasjonal verneverdi til fordel for næring, fordi de ligger så kjekt og «klimavennlig» til langs E6. Men nei, man «må» faktisk ingen av disse tingene.

Det finnes andre muligheter for deponering enn dumping rett i fjorden, det kostet bare litt mer, og tar litt lengre tid. Og; det er faktisk mulig å fortette sentralt på andre måter enn å fylle igjen verna vassdrag og ravinedaler.

Forstår ikke de andre partiene hvordan ting henger sammen? For hvorfor prøver vi egentlig å redde klimaet? Jo, det er for å redde livet på kloden! Vi vil unngå store temperaturstigninger for å bevare liv, bevare artsmangfold og for å bevare mulighetene for å dyrke mat.

Formålet med klimapolitikk er at jorda fortsatt skal være et beboelig sted, for oss, og for de som kommer etter oss. Da er det en veldig dårlig strategi å ødelegge liv og artsmangfold for å redde klimaet.

Det biologiske mangfoldet på jorda er i sterk tilbakegang, og det er fem hovedårsaker til at mennesker er i ferd med å utrydde livet på jorda: Arealendringer er den desidert største trusselen, etterfulgt av forurensning og klimændringer. Så... Hvor lurt er det egentlig da å argumentere for at man skal fylle ut i en elv, hvor man i nærområdet finner hele 53 rødlista arter, hvorav 27 fuglearter, fordi det er bra for klima??!!

Å jobbe for å begrense klimagassutslipp er nemlig ikke en matematisk øvelse hvor vi kun skal få tallene til å gå riktig vei. Det er en kamp for å forsøke å bevare kloden slik vi kjenner den i dag; som et sted vi kan leve også i

FOTO: JOSTEIN MYHRE

SIVHØNE HEKKER OGSÅ I OMRÅDET

framtida. Skal vi lykkes i det arbeidet, må beslutningstakere slutte å grønnvaske naturødeleggelser.

Lillestrøm MDG vil fortsette kampen mot Strandveien i prosjektets omfang. Fylkesmannens innsigelser må hensynstas og prosjektet reduseres.

Biologiske verdier

I Ecofakt-rapport 442, Nitelva, Skedsmo – Status for naturmangfold oppsummerer Leif Appelgren:

Det er registrert i alt 53 rødlistede arter i eller i nær tilknytning til planområdet. Flest rødlistede arter finnes innenfor gruppene fugl og karplanter.

Stort sett hele planområdet er registrert som svært viktig eller viktig viltområde for fugl. Nitelva inngår i

Oslomarkvassdragene som er vernet i verneplanen for vassdrag.

Samlet sett har planområdet svært store verdier innenfor biologisk mangfold. De viktigste områdene vurderes å finnes i området mellom jernbanebrua i sør og Kjellerholen bru i nord. Disse områdene vurderes å ha nasjonal verdi for biologisk mangfold.

Hele strekningen av Nitelva i Skedsmo kommune registrert som viktig bekke- eller andre naturtyper som er knyttet til vannmiljø eller strandsoner langs elva. Naturtype kategori A - svært viktig.

FOTO: JOSTEIN MYRE

DVERGLO ER EN AV DE RØDLISTEDE FUGLENE SOM HEKKER I OMRÅDET

FRISK FISK

REKO betyr Rettferdig KOnsum og ble grunnlagt i Finland i 2013.

Her er ingen mellomledd og produsenten får 100% av salgssummen. Bakgrunnen for tiltaket var et ønske om tilgang til kortreist mat for forbrukerne, og bonden/produsenten får direkte tilgang til kundene.

Årnes og Lillestrøm hadde de to første REKO-ringene i Norge da vi startet høsten 2017. Hvis veksten fortsetter som nå, vil ringen i Lillestrøm ha 10.000 medlemmer før årets kommunevalg.

Konseptet er enkelt: Salg av lokalproduserte varer direkte fra produsent til kunde. Handelen foregår i en Facebook-gruppe. Produsenten velger selv pris, og presenterer varer og produksjonsmåte best mulig. Utlevering av forhåndsbestilte matvarer skjer i løpet av en halvtime annenhver onsdag. Ved å kutte mellomledene

REKO-RINGEN BLE RASKT VELDIG POPULÆR. HER FRA UTDELINGEN PÅ SKEDSMO VGS

er det mulig å ha en matproduksjon også på Romerike som produsenten kan leve av.

De grå partienes politikk har premiært industriell matproduksjon, stordrift og utpining av matjord alt for lenge. REKO-ringen er et lite bidrag til å bryte opp dette for en mer bærekraftig framtid. Produsentene er under press fra mektige grossister og

detaljister. Disse kan ta kortsiktige hensyn i den konkurranseverdenen de lever i, mens bøndene på den annen side er avhengig av en langsiktig planlegging av produksjonen. Vi mener at REKO-ringen vil kunne inspirere flere til å produsere for lokalmarkedet, så lenge salgskanalen blir oppfattet som stabil og langsiktig.

En liten utfordring sitter vi igjen med. REKO-ringen Lillestrøms utlevering skjer nå på Skedsmo videregående skoles

parkeringsplass. De aller fleste aktørene kommer dit med bil, på samme måte som alt for mye annen aktivitet i kommunen vår. Vi ønsker å kunne frigjøre oss fra bilavhengigheten. Det beste ville være å flytte utleveringen nærmere jernbanestasjonen. Med din stemme til Miljøpartiet De Grønne kan vi få til dette.

Gabriel Kielland, Lillestrøm MDG og Johnny Derås, Nes MDG administratorer av REKO-ringen Lillestrøm

GUL GULROT «YELLOWSTONE»

KORTREIST ER VELREIST

I Lillestrøm er det økende interesse for å kjøpe lokalprodusert mat og det er et voksende marked for en mer variert matproduksjon. Lillestrøm MDG vil fortsette å arbeide for at innbyggerne skal kunne kjøpe poteter,

grønnsaker, frukt og bær som er dyrket lokalt. Vi vil øke kunnskapen knyttet til økologisk matproduksjon og øke forekomsten av økologisk mat i kommunal regi.

Matsikkerhet og

bevissthet om hvor maten kommer fra og bevaring av den dyrebare matjorda, må komme høyt opp på prioriteringslista i Lillestrøm kommune. Foruten nullvisjon for nedbygging av matjord, ønsker Lillestrøm

MDG å legge til rette for å gjenoppta frukt- og grønnsakdyrking der det er mulig, for å forsyne et lokalmarked. Vi vil fremme urbant landbruk, kortreist mat, etablering av skolehager, parseller og andelslandbruk. Vi vil støtte et

større innslag av variert og småskala dyrehold i landbruket, oppmuntre til økologisk omlegging og drift.

Miljøpartiet De Grønne går i bresjen for klima- og hverdagsvennlige transportløsninger.

Smart trafikkstyring og «hent-meg-buss» - I dag er det så tungvint å komme seg rundt i regionen rundt hovedstaden at man tvinges til å ofre klima og miljø for å at hverdagen skal gå opp. Viken vil ta ledelsen i Norge og verden i å tenke langsiktig, nytt og bærekraftig om transport, sier Kristoffer Robin Haug, De Grønnes førstekandidat i Viken.

De Grønne går til valg på å gjøre det enklere for Vikens 1,2 millioner innbyggere å reise mest mulig utslippsfritt.

- Flere skal kunne reise

LETTERE HVERDAG MED GRØNN TRANSPORT

mer klimavennlig om Miljøpartiet De Grønne får gjennomslag i valget til høsten. Vi vil jobbe for smartere løsninger og satse stort på tog og bedre kollektivtilbud i distriktene, sier Kristoffer Robin.

De Grønne vil utnytte veiene bedre og gi kollektivtransporten fortrinn og forkjørsrett. Vi vil utvide kollektivtilbudet med internettbaserte tilkallingsløsninger som «hent meg-buss»

(Flex-busser) og bildeleordninger, og flere pendlerbusser til og fra lokalsamfunn som i dag mangler busstilbud.

- Flere steder i Viken er bilen fortsatt nødvendig for mange. Derfor vil vi gjøre bilparken i Viken utslippsfri så fort som mulig. Vi vil blant annet ha en storstilt utbygging av ladestasjoner langs fylkesveiene og tilrettelegge for smarte og sikre hjemmeladere

for borettslag og boliger, sier Kristoffer Robin.

KRISTOFFER ROBIN HAUG,
1. kandidat for
De Grønne i Viken

BLOMSTRENDE NÆRINGS LIV

Tap av biologisk mangfold og ikke fornybare ressurser er et like stort problem for menneskelig overlevelse som klimaendringer.

Miljøpartiet De Grønne vil ruste næringslivet i Viken til en fremtid uten olje. De mener Viken med sine viktige miljøer innen landbruk, industri, teknologi og reiseliv har en unik mulighet til å lede an og skape trygge arbeidsplasser uten å ødelegge klima og miljø.

Hanne Lisa Matt er andrekandidat for Viken MDG og snakker næring på innpust og miljø på utpust. -Næring og

miljø er så tett koblet, men vi ser dessverre at beslutningstagere setter disse opp mot hverandre, sier Matt. Tap av natur er en like stor krise som global oppvarming. Næringslivet må tjene både mennesker og miljø. Win-win or no deal!

Matt vet at hun taler de fleste partiene midt imot og innrømmer at det er mange som frykter for industrien og jobbene når klima og miljøkrav blir for høye. Likevel er ikke hun bekymret for næringslivet når det stilles tøffe miljøkrav.

- Mennesker frykter endringer vi ikke helt kan forutse følgene av. Men vi er også

meget oppfinnsomme og tilpasningsdyktige. Miljødeleggelser vil ramme oss hardt, de koster oss enorme summer allerede i dag. Jeg tror det grønne skiftet kommer til Norge hvis det blir en konkurransefaktor. Næringslivet tilpasser seg hvis politikere tør å lede an, sier hun bestemt.

MDG mangler ikke planer for fremtidens næringsliv. Grønn politikk er i kjernen i vår tids fellesprosjekt – samfunnsutvikling med naturens tålegrense som absolutt ramme, sier hun. Det er det eneste lønnsomme, og vi må sette en prislapp på intakt natur.

Hun forklarer at dette må skje ved å satse på fornybare råvarer og ressurser, og kontinuerlig redusere alle utslipp til luft, vann og jord fra produksjon og distribusjon. MDG vil at det skal lønne seg å verne biologisk mangfold, være innovative og delta i et ekte grønt skifte.

- Og vi må tenke nytt i arbeidslivet; vi må dele på jobbene og redusere forbruket, sier hun. MDG vil avskaffe både ufrivillig deltid og ufrivillig heltid, og gjennomføre forsøk der lønnsøkning kan tas ut som fritid framfor penger.

Skal vi lykkes med omstillingen fra fossilt

til fornybart kan vi ikke godta at gode hensyn her slår i hjel livsviktige hensyn et annet sted. Vi politikere kan ikke bare hoppe på grønne trender. Vi må se sammenhenger og stille tøffe krav. Summen av grønne og sosiale tiltak skal ikke bli en fallgruve.

HANNE LISA MATT,
2. kandidat for De Grønne
i Viken

Hvordan har folk det her? Egentlig? Hvordan rangeres kommunenes «vellykkethet»?

«Levekår» og «kommunale velferdstjenester» er de vanlige ordene som beskriver hvor vellykket samfunnet er og hvor bra folk har det.

Dette sier likevel alt for lite om hvordan det faktisk er å være menneske i kommunen. «Livskvalitet» sier mye om hvordan folk selv føler at de har det. I tillegg til statistikken i levekårsmålingene.

«Livskvalitet» beskriver i hvilken grad folk

BEDRE LIVSKVALITET TIL FOLKET

deltar i hyggelige treff med andre. Har de gode muligheter for opplevelser i naturen? Har barna deres det bra med venner og på skolen? Har de kontakt med folk i andre aldre enn sin egen? Kan de få klappet en katt? Eller en hund? Er deres innsats viktig for andre, kanskje gjennom frivillig arbeid, eller omsorg for noen de er

glade i? Er det noen som bryr seg om om de har det bra? Har de

BENEDICTE LUND,
Varaordfører i Moss og 3. kandidat for De Grønne i Viken

vært på en flott konsert nylig? Er busstilbudet så godt at de kan dra på kino? Finnes tilgang til trening i varmtvannsbasseng så reumatismen kan holdes i sjakk?

Levekårsstatistikk beskriver inntekt, arbeidsledighet, og andel unge som dropper ut av skolen. Dette gir klare tall på utfordringer i kommunen, men gir lite fokus på forebygging og tiltak for å bidra til folks mulighet for gode liv.

MDG er det eneste partiet vil legge til rette for at «livskvalitet» skal inn i all kommunal planlegging!

Vi ønsker oss kommuner som legger til rette for at vi kan fylle livene våre med innhold som gjør livet verd å leve. Da blir helsa og humøret bedre. Vi tar bedre vare på hverandre. Vi nyter naturen mer og vil dermed ta vare på den også. Kort sagt vi får bedre livskvalitet.

ELEVENE ER FRAMTIDA

Som landets største skoleeier får Viken et enormt ansvar.

Skolene skal fremme kunnskap, læringslyst og livsglede slik at alle Vikens unge får mulighet til å utvikle sine evner. Vi må legge til rette for at unge får utvikle seg

til nysgjerrige, kritisk tenkende og gode mennesker, som er så glade i kloden at de ønsker å ta vare på den – og som er kreative og trygge nok til å klare det.

God utdanning forutsetter at vi har tillit til fagfolkene, og gir lærerne nok tid til å undervise. Alle

elever i Viken skal ha et godt og bredt fagtilbud som sikrer valgfrihet for alle. I tillegg må skolene være gode steder å tilbringe ungdomstida. I en tid med stadig større press på å være vellykket på alle fronter, opplever mange elever stress og psykiske utfordringer. Det må Vikenskolene være med og motvirke. En god skole er en skole som gir elevene trygghet til å være seg

selv, slik at de kan finne ut hva deres beste bidrag til samfunnet kan være.

I vinter har vi sett et enormt engasjement fra elevene i forbindelse med skolestreik for klimaet. Det er ungdommene som skal leve med den framtida vi skaper. Det skal vi ta med oss i skolepolitikken, og i all annen politikk. *Stem grønt!*

KRISTIN ANTUN,
4. kandidat for De Grønne i Viken

VI HAR ÈN KLODE PÅ DELING

ØYVIND SOLUM,
5. kandidat for De Grønne i Viken

Om verden hadde samme forbruk som oss hadde vi trengt tre jordkloder.

Likevel har stortingsflertallet økt forbruk som mål. Resultatet av verdens overforbruk er godt kjent: klimaendringer, forsøpling av havene, arealødeleggelser, og plante- og dyrearter

som dør ut. Vi henter ut økonomisk vekst, men på bekostning av neste generasjon som må rydde opp og får en mer ustabil verden.

For å sikre rimelig grad av velferd og trygghet må vi skape et samfunn som tar utgangspunkt i at vi har én jord på deling. Likevel var det bare MDG som leverte et

forslag til statsbudsjett som sørget for klimagassutslipp på nivå med det FN anbefaler. De to neste partiene lå på rundt halvparten.

Dette tilsynelatende selvsagte, at jorden vi lever på, og dens ressurser, må være rammen for samfunnet, er det bare MDG som har som utgangspunkt. De røde og blå er enige om en utvikling med økende forbruk, selv

om de krangler om fordelingen av det de vil tappe jorden for. Bærekraftige lokalsamfunn handler ikke bare om å sørge for klimakutt, men også om å skape et samfunn som er mer robust overfor de endringene som uansett kommer.

LESERBREV FRA CAMILLA BJØRNBAKKEN LANGEN

HVILKEN SIDE AV HISTORIEN VIL DU VÆRE PÅ?

Skolestreikene for klima som nå foregår over hele verden kommer til å skrives inn i lærebøkene, som det 21. århundrets generasjonsopprør.

Kanskje gjør disse demonstrasjonene at politikerne tar ansvar og sørger for at kloden ikke varmes opp mer enn to grader, eller kanskje gjør de ikke det. Det vil uansett bli husket.

Hvis vi ikke lykkes med å begrense oppvarmingen vil verdens

økosystemer endres dramatisk. Hvis vi for eksempel passerer det punktet der alle jordens korallrev dør, har vi tapt de økosystemene for alltid.

Vi har allerede varmet opp klimaet vårt med omtrent én grad. Det har ført til flere naturkatastrofer og hetebølger som tar liv. Hvis vi ikke stanser oppvarmingen av klimaet vil flere mennesker dø av sult fordi klimaendringen vil gjøre det vanskeligere å dyrke mat. Flere mennesker vil tørste i hjel på grunn

av tørke, og vi får mange flere flyktninger i verden.

I en reportasje på NRK kan vi lese om at livet på jorden vil være helt annerledes om 30 år, hvis vi ikke begrenser oppvarmingen til 1,5 grader. Et mulig fremtidsscenario er at vi i 2050 har varmet opp jorden 2,5 grader. Da er Norge et av få land i verden som fortsatt har rent drikkevann.

I Afrika er store områder blitt ubeboelige på grunn av tørke. 140 millioner mennesker kan være på

FOTO: VIKEN MDG

CAMILLA BJØRNBAKKEN LANGEN

Nestleder Grønn Ungdom Buskerud

flukt, dobbelt så mange som i dag. Hvor skal vi gjøre av alle disse menneskene som ikke lenger kan bo der de bor på grunn av tørke og havstigning? Er det riktig at de, som ofte kommer fra land som har sluppet ut lite klimagasser, skal dø fordi vi i den rike verden ikke gjorde

nok for å begrense våre klimautslipp?

Jeg vil være blant de som sa ifra at dette ikke er greit. Vil du også det? I så fall: Bli med Grønn Ungdom og Miljøpartiet og kjemp for at vi må stoppe dette. Forandring kommer ikke av seg selv.

LESERBREV FRA SIGNE BAKKE JOHANNESEN

BORGERLØNN, IKKE STUDENTGJELD

Du må ha bodd på Pærra for ikke å ha fått med deg at AI og automatisering vil overta flere av dagens jobber.

Så lenge arbeidsplasser ikke er målet i seg selv, er det greit. Men behovet for borgerlønn melder seg fort. Vi investerer i utdanning i håp om at den vil tilbakebetales av en høytlønnet, kunnskapsintensiv jobb. Det forutsetter at utdannelsen forblir nyttig. Drømmen om det etablerte liv med gjeldsnedbetaling kan bli knust av en giga-trend eller maskin som gjør deg irrelevant.

SIGNE BAKKE JOHANNESEN, Grønn Ungdom Akershus

Utdannede må på sin side løpe fortene til den samme, lave lønna fordi vi prøver å konkurrere i et maskinelt tempo. De tar den kroppslige støyten av stadig effektivisering. I tillegg utsetter vi økosystemene våre for store skader for å skape vekst og jobber. Dette kappløpet med vår

egen utvikling er verken bærekraftig for mennesker eller miljø. Borgerlønn kan gi samfunnet hvilepuls tilbake.

Borgerlønn kan bety særlig mye for studenter. Dagens stipendordning har hatt enormt mye å si for landet fordi den stimulerte til masseutdannelsen da den ble innført. Men uten å ha blitt festet til grunnbeløpet (G) i folketrygden (slik pensjon er, for å ta høyde for inflasjon), kan støtteordningen bare skape arbeidende fattige eller deltidsstudenter.

Den tradisjonelle kampaker i studentpolitikken er å heve beløpet på sti-

pendet og tilpasse det til framgangen i økonomien, så det går an å leve godt som heltidsstudent. Det er ok, men en universal, avkortet borgerlønn er bedre.

At den er avkortet vil si at den dekker nesten alle behov, men indirekte aktiverer til arbeid fordi beløpet bare imiterer et levebrød. Du vil jo ha råd til mer enn to Seidel i uka. Derfor vil mange ønske å jobbe uansett. Det er omtrent slik stipendet fungerer i dag. Borgerlønnen ville til forskjell bli utbetalt uavhengig av studieprestasjoner og ikke bli til gjeld i etterkant.

En effekt kunne vært at

ingen tok opp studie-plasser de ikke utnytter fullt ut bare for å få stipend. Den ville også gjort oss mindre avhengig av upresise, kvalifiserte gjetninger om fremtidens arbeidsmarked. For når verden utvikler seg i rekordfart og gradene våre blir utdaterte, må vi ha økonomisk trygghet til å starte en ny.

I tillegg til studenter, vil den hjelpe frilansjournalister, gründere, kunstnere, bønder og syke folk uten klare diagnoser. Det vil bli normalt, ikke et problem, å ha lønnet arbeid på deltid. Det er et vinnerprosjekt vi ikke må avskrive som utopi, men grundig analysere de samfunnsøkonomiske konsekvensene av. Maskinen kan bli vår beste venn.

LESERBREV FRA MAGNUS THUN

50 ÅR MED PRIDE

I år markerer vi 50-årsdagen til pride-bevegelsen.

Siden 1969 har lhbtqi-bevegelsen opplevd flere gjennombrudd i kampen for et mer inkluderende og mangfoldig samfunn. Lhbtqi er en forkortelse og internasjonal fellesbetegnelse for lesbiske, homofile, bifile, transpersoner, intersexpersoner og queerpersoner. Her hjemme også kalt «skeive». Skeive seire møter likevel kraftige motreaksjoner mange steder i verden, også her hjemme.

Mot slutten av 1960-tallet inntraff et vendepunkt i kampen for skeive rettigheter, ved opprøret mot politiets razzia på Stonewall Inn i New York i 1969, en bar mye besøkt av homofile og transpersoner. Dette førte til flere pride-parader i San Francisco og Los Angeles, og nå arrangeres slike over hele verden. I Norge erklærte Kim Friele krig mot § 213 i straffeloven som kriminaliserte sex mellom menn. Dette var en del av utviklingen til en sterkere skeiv bevegelse som aktivt kjempet for endring.

Siden har seirene vært flere. § 213 ble fjernet og i 1977 ble homofili også fjernet som en medisinsk diagnose. I senere tid har vi fått en kjønnsnøytral ekteskapslov, og vårt største kirkesamfunn har begynt å vie likekjønnede par. Den nye diskrimineringsloven som trådte i kraft 2014 ga et utvidet vern til både lesbiske, homofile, bifile og transpersoner.

MAGNUS THUN
Grønn Ungdom Buskerud

Samtidig som aksepten ovenfor skeive glede-
delig har økt i befolkningen generelt, har motstanden blitt mer høylytt. Over flere år har politiet opplevd en økning i hatkriminalitet mot lhbtqi-personer. Levekårsundersøkelsen fra 2013 samsvarer med dette. 42% av homofile menn oppgir å ha opplevd vold det siste året grunnet sin seksualitet.

Bildene av den Nordiske Motstandsbevegelsen marsjerende med paroler med teksten «knus homolobbyen» gjorde det tydelig for mange at vi fortsatt må stå på for et trygt samfunn for dem som bryter de gamle normene om kjønn

og seksualitet. I flere land har den positive utviklingen snudd når antallet høyrepopulister og politikere med tette bånd til religiøse grupper har økt. I blant annet

FRA PRIDE-PARADEN

Polen, Russland og USA har det blitt gjennomført politikk som målrettet angriper rettighetene til lhbtqi-befolkningen.

I Norge er slike krefter heldigvis svake blant stortingspartiene, men flere tegn gir grunn til bekymring. Ett er at stadig flere skeive holder sin identitet skjult blant kollegaer,

klassekamerater og fjern familie, selv om mange heldigvis er åpne om sin seksualitet overfor sine nærmeste. Når noen mennesker ikke aksepterer skeive, er det viktig med åpenhet. På hver skole og i hver lille bygd finnes skeive mennesker, og de bør trygt kunne være åpne om det. Bare slik kan vi bygge ned vrangforestillinger og for-

noen av lærebøkene som er godkjent for bruk i grunnskolen. Skolens seksualundervisning må bli mer relevant for dagens unge, normkritisk og med relevant informasjon til mangfoldet av elever i landets klasserom.

Et av de enkleste tiltakene som kan gjennomføres lokalt er å flagge

dommer. Gjennom dialog og åpenhet kan folk med veldig ulike utgangspunkt forstå at det å være skeiv ikke er rart eller skummelt, men naturlig.

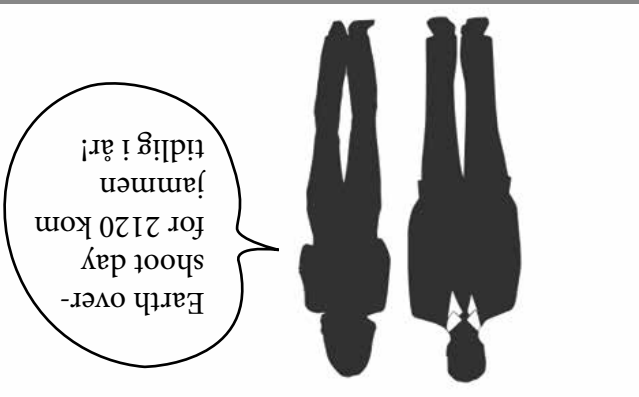
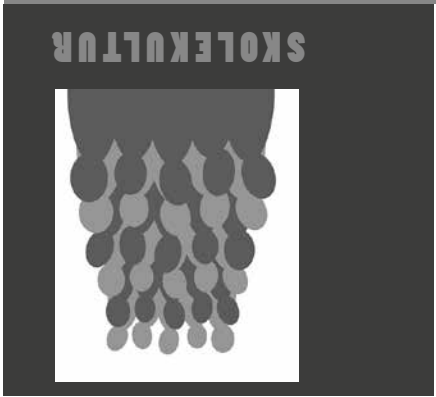
For unge som føler seg annerledes og alene kan det være livreddende og vite at flere er som dem. Psykiske plager og psykisk lidelse er dessverre mer utbredt blant skeive enn andre. Angst, depresjon og selvmordstanker er vanligere. Den psykiske helsen forbedrer seg drastisk om man velger å være åpen.

Ansvar for åpent samfunn er ikke den enkeltes, men de manges, også politikernes. Utfordringene krever ny regnbuepolitikk lokalt og nasjonalt. Først og fremst økt kompetanse i skolen, helsevesenet, politiet og barnevernet. Skeiv seksualitet er i dag ikke inkludert i

med regnbueflagg ved relevante anledninger som f.eks. pride-parader og lignende, som de to siste årene har hatt en enorm vekst i Norge. Pride er ikke lenger et fenomen forbeholdt de største byene. Også tettsteder og mindre byer som Jessheim, Drammen, Darbu, Nesodden, Fredrikstad og Nord Odal er noen av de nye stedene som har fått sin egen pride-parade. Utviklingen ser ut til å fortsette.

Kampen for et mer mangfoldig samfunn fortsetter, og pride er utvilsomt en viktig katalysator for videre fremgang. Prideparadene rundt om i landet er ikke bare viktige arenaer for regnbuepolitikk, men også sentrale for det skeive miljøet. Viktigst av alt: De bidrar til synlighet. Den er viktig også av resten av året.

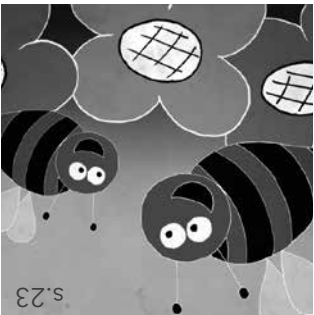
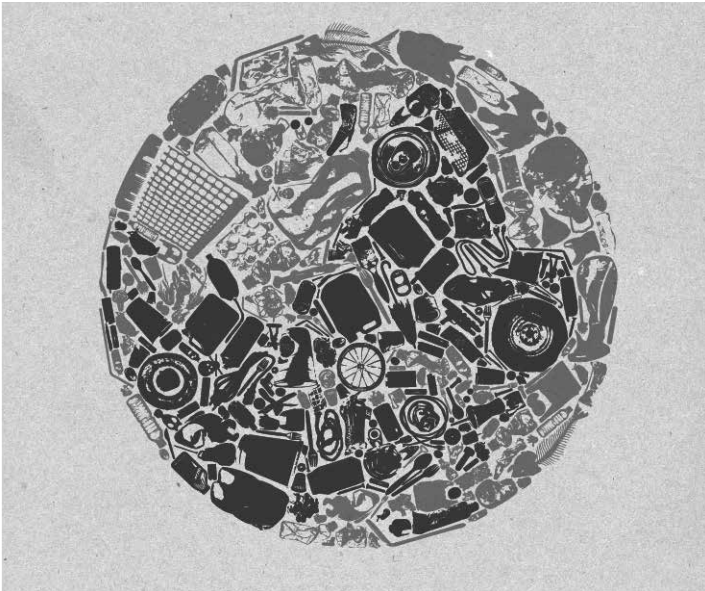

14. JULI 2119

GRÅERE TIDER

EN VALGKAMPAVIS AV OLJEPARTIENE DE GRÅDIGE. DRIT I FREMTIDEN.

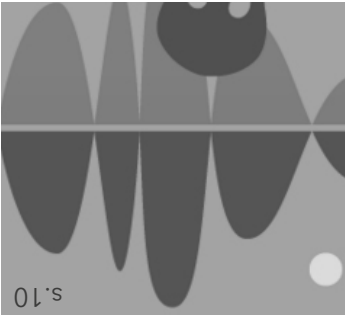
LOKALVALGET 2119

Hvor ble det
av biene?

Gassmasker
til de minste

Fjorder er
utmerkede for
å lagre avfall

Restaurant-
guiden

DETTE ER NATIDEN

Gråere tider er sponset av: Trist torsk – plasthval – ulikkelige fremtidige generasjoner – sultne barn – mikroplastmat – kokte korallrev – utrydda dyr – død skog – asfalt, asfalt og etter asfalt – CO_2 – høy vannstand – snøen som falt for 20 år siden – stengte grenser (nei, du slipper ikke ut heller).

DU LIKTE IKKE DETTE NEI? SNU AVISA RIKTIG VEI!